BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 273 Vineri 7 Octombrie 1938
14 Pagini

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Intre proprietari și chiriași, fiscul

Nu ni se pare de prisos să stăruim asupra măsurii recente luate de inspectoratul general de finanțe al Capitalei, care dă în sarcina — și în răspunderea — chiriașilor grija de a verifica poziția fiscală a proprietarilor lor, cercetând la percepția respectivă, dacă aceștia au plătit la zi impozitul pe clădiri, în caz contrar, expunându-se a fi urmăriți — ei, chiriașii — „în averea lor personală pentru datoriile proprietarilor lor, *indiferent dacă au achitat chiria anticipat*".

Mărturisim că nu izbutim să înțelegem rostul acestui transfer de funcțiuni și răspunderi pe seama simplilor particulari, când ele revin de drept și obligator organelor constituite. Afară dacă n'am fi înclinați a crede că autorii măsurii au țintit să demonstreze puțina utilitate a oficiilor pe care le conduc. Ceea ce, bine înțeles, nu poate fi cazul.

Măsura ni se pare, în orice caz, contrară unei proceduri normale. Principial, ea păcătuește de altfel împotriva celei mai elementare logice juridice, după cum, în fapt, nu va întârzia să se dovedească vexatoare în aplicările ei. Căci dacă pentru chiriașul de bună credință, ea constitue o sarcină și o răspundere în plus plictisitoare și fără sens, pentru chiriașul de rea credință, ea poate deveni oricând un instrument de șicană și mai ales un pretext de neplată, menite să învenineze din nou raporturile civilizate dintre chiriași și proprietari.

Or, tocmai asemenea isprăvi a vrut să evite legiuitorul, atunci când a întocmit actualul regim pentru regularea raporturilor dintre chiriași și proprietari.

Dar măsura inspectoratului general de finanțe al Capitalei nu vine în contradicție numai cu spiritul și litera legii proprietarilor, ci și cu spiritul și litera legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, cum observă foarte bine unul din redactorii „Tribunei contribuabililor" (în n-rul dela 25 Septembrie a. c.).

Intr'adevăr, potrivit acestei legi, chiriașul nu răspunde, din oficiu, automat, pentru datoriile fiscale pe clădiri ale proprietarului său. Nicăeri legea nu obligă pe chiriaș de a cerceta la percepție dacă proprietarul este sau nu la curent cu plata impozitului, după cum nicăeri ea nu dispune că în caz contrar, chiriașul ar putea fi urmărit în averea lui personală chiar dacă ar fi achitat anticipat chiria.

Procedura pe care o prevede legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice este consemnată în art. 28, 29 și 30, în cuprinsul următor:

„Pentru urmărirea datoriilor și majorărilor, rămase definitive, se vor putea înființa *popriri* în mâinile terților cari datorează sume de bani celor urmăriți.

Aceste popriri se vor înființa printr'un *proces verbal* dresat conf. art. 3 (numai după 45 de zile dela exigibilitatea impozitelor respective (art. 12) — procesul verbal arătând sumele de bani pentru care s'a înființat poprirea.

Câte un exemplar al acestui proces verbal *se va înmâna chiriașului și proprietarului* sub luare de dovadă.

Popririle asigurătoare nu se pot înființa decât cu autorizația ad-torului de încasări și plăți și nu vor deveni definitive și executorii decât după îndeplinirea condițiunilor cerute de prezenta lege".

E limpede ca bună ziua.

Chiriașul este ținut să respecte angajamentele contractuale. Plata chiriei o face în mâna proprietarului. El n'ar putea răspunde către fisc de datoriile proprietarului decât în baza unei popriri instituite după prescripțiunile și cu toate formele legii. Altminteri, ar fi o impietate arbitrară în raporturile contractuale dintre particulari, cu alterarea flagrantă a legilor, care sunt de strictă interpretare.

E locul ca ministerul de finanțe să intervie pentru înlăturarea acestei anomalii de natură să semene din nou șicana și vrajba între cetățeni, prilejuind procese de daune, împotriva chiriașilor pentru achitarea către fisc a unor datorii contestate, cum și procese contra fiscului pentru procedură nelegală.

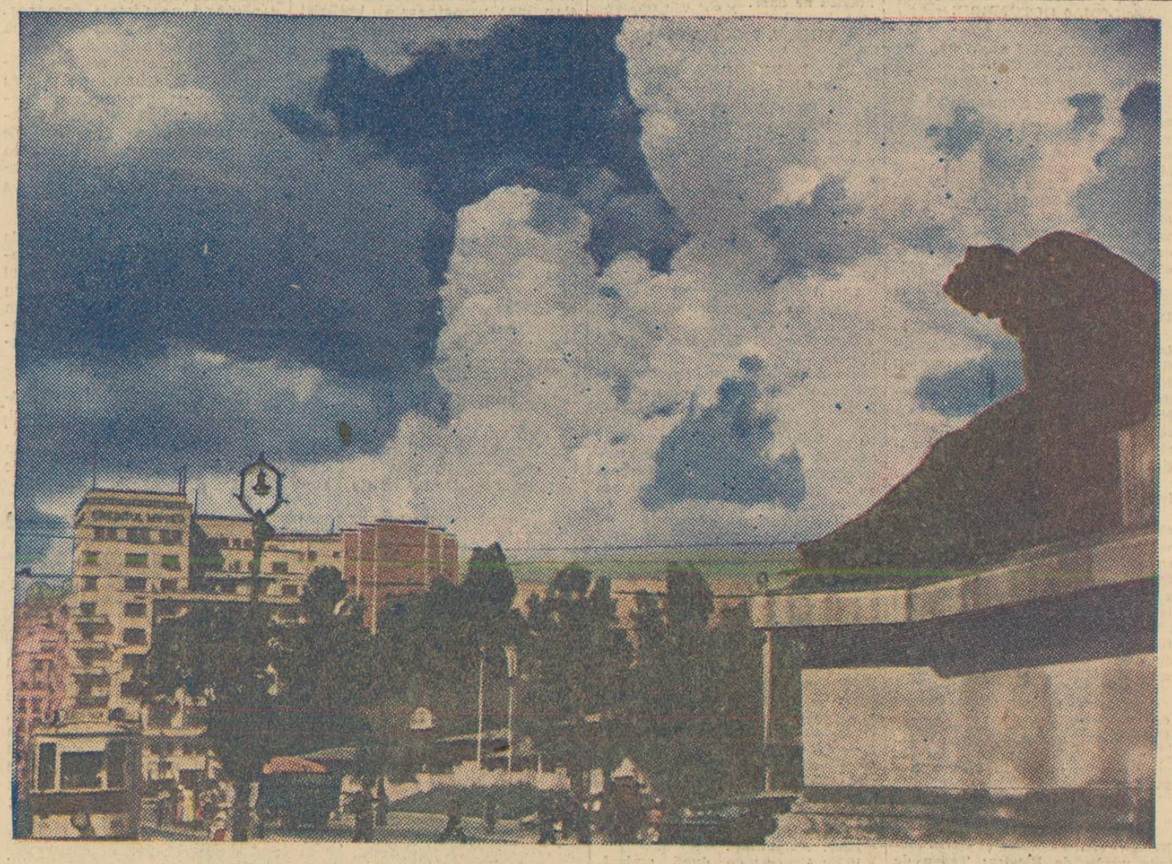

Bulevardul Brătianu din Capitală *Foto GH. IONESCU*

Demisia guvernului cehoslovac

Noul cabinet s'a constituit sub președinția generalului Sirovy

Serviciul special al „Universului"

Praga, 4 (Radio-Central). — Guvernul Sirovy a demisionat.

Generalul Sirovy a fost din nou însărcinat cu formarea guvernului.

Iată lista noului guvern:

Președinția și războiul generalul Sirovy.

Externele, Chvalkovsky, până acum ministrul Cehoslovaciei la Roma, membru al partidului agrar.

Interne: Cerny.

Finanțe, Kalfuss.

Comerț și industrie, Karvaș (slovac).

Comunicații (căi ferate și poștă), generalul Gaidoș (slovac).

Sănătate și asigurări sociale, Zenkel, primar general al orașului Praga.

Agricultura, Feierabend, director general al Casei Monopolurilor statului.

Propaganda, Vavrecka.

Lucrări publice, generalul Husarek.

Instrucție publică, Bukovsky.

Justiție și unificare, Faynor, președintele Curții de casație (slovac).

Ministru pentru Rusia subcarpatică, Parkanyi.

Se va numi mâine sau Joi un ministru pentru Slovacia, care va fi indicat de partidele slovace.

Nouii miniștri urmează să depună jurământul în cursul nopții.

Cu ocazia numirii noului guvern s'a făcut și o fuzionare a mai multor ministere. Astfel, președinția consiliului și ministerul de război a trecut sub o singură conducere; poșta și căile ferate au format un singur minister; tot așa ministerul justiției cu acela al unificării și ministerul sănătății cu acela al asigurărilor sociale.

ECONOMII

Ziarul „Express" cere, în legătură cu tratativele formării noului guvern, ca numărul ministerelor, legațiilor și consulatelor să fie simțitor reduse, întrucât noul stat cehoslovac trebue să facă economii severe. Deasemenea, se cere desființarea unuia dintre corpurile legiuitoare și reducerea numărului parlamentarilor.

Ziarul spune că este necesar să se desființeze legațiile Cehoslovaciei din Albania, Columbia, China, Estonia, Finlanda, Irlanda, Letonia, Mexic, Peru și Venezuela și înlocuirea lor cu consulate. De asemenea, și numărul consulatelor generale și consulatelor ordinare să fie simțitor redus.

Ziarul propune guvernului să se gândească că ar fi bine să economisească și cotizațiile pentru Societatea Națiunilor, cari se ridică la peste 30 milioane lei anual.

SCRISORI DIN LONDRA

FAPTE NOUI

de AUGUR

Londra, 30 Septembrie

La întoarcerea sa din München, d. Neville Chamberlain a fost obiectul unor ovațiuni atât de mari, încât nu ne îndoim de siguranța situației sale politice în țară. Oricare ar fi judecata imparțială a istoriei în privința faptelor săvârșite, nu încape îndoială astăzi că națiunea întreagă aprobă politica împăcuitoare adoptată de primul ministru față de Führer.

Publicul este voios, fiindcă a scăpat de spectrul războiului. Dar experții știu că în fond Marea Britanie, părăsind Cehoslovacia, a cumpărat dela Germania un armistițiu. Pentru cât timp? Care este valoarea aranjamentului? Părerea noastră este că armistițiul poate dura mai mult decât se crede.

Contrastul fundamental între interesele engleze și germane rămâne în picioare. Totuși, tendința generală este de a atribui declarației Chamberlain-Hitler o importanță cu adevărat capitală. Suntem de acord că este un merit de a obține dela Führer un document prin care acesta se leagă să respecte regulele unei consultări constante, în loc să recurgă la mijloace războinice.

(Continuare in pagina 2-a)

Consiliul de miniștri de Marți seară

ELOGIUL MAREȘALULUI AVERESCU

Un consiliu de miniștri s'a ținut Marți seara la orele 18 la Patriarhie, sub președinția I. P. S. Patriarh, președintele consiliului de miniștri.

Au luat parte toți miniștrii și subsecretarii de stat, în afară de d. Victor Iamandi.

I. P. S. S. Patriarh, președintele consiliului de miniștri, a făcut elogiul mareșalului Averescu, militar și om politic, după care membrii guvernului au păstrat o clipă de reculegere.

D. N. Petrescu-Comnen, ministrul afacerilor străine a informat consiliul de miniștri asupra chestiunilor ce au fost la ordinea de zi a recentei reuniuni a Societății Națiunilor dela Geneva.

D. Mircea Cancicov, ministrul finanțelor, a făcut un expozeu asupra modului cum s'a executat bugetul pe primele șase luni ale exercițiului bugetar 1938/1939, constatând că el s'a aplicat satisfăcător.

Consiliul după ce a rezolvat lucrările curente, a luat sfârșit la ora 20 și 15.

—xx●●xx—

D. Duff Cooper, primul lord al amiralității britanice, care a demisionat din guvern, pentru că nu-i aprobă atitudinea pe care a luat-o față de ultimele evenimente.

Minoritatea maghiară din Cehoslovacia

Prin anexa a doua a acordului dela Muenchen, șefii celor patru guverne semnatare declară că problema minorităților poloneză și ungară din Cehoslovacia, dacă nu va fi reglementată într'un termen de trei luni printr'o înțelegere între guvernele interesate, va forma obiectul unei alte reuniuni a șefilor de guvern ale celor patru Puteri participante la conferință.

Numai după înfăptuirea unui asemenea acord cu Polonia și cu Ungaria, Cehoslovacia va obține din partea Germaniei și Italiei asigurări cu privire la noile sale frontiere, contra oricărei agresiuni nepovocate și va putea ajunge astfel la un nou statut internațional, garantat de cele patru mari Puteri din Europa Centrală și occidentală.

O asemenea dispoziție era pe deoparte, pentru guvernul din Praga o invitație să înceapă negocieri cu Polonia și Ungaria, în vederea soluționării chestiunii minorităților poloneze și maghiare din Cehoslovacia; pe de altă parte un mijloc de a determina guvernele interesate de a ajunge cât mai grabnic la o deslegare pașnică a problemei.

In acest cadru urmează să se desfășoare în viitorul apropiat negocierile între Praga și Budapesta, căci chestiunea minorității polone din Cieszyn, mai puțin importantă, a primit deja o soluțiune pașnică prin cedarea către Polonia a teritoriului în litigiu.

In cuvântarea la radio, dela 1 Octombrie, d. Imredy, președintele consiliului maghiar, a arătat că Ungaria înțelege ca problema minorității ungare din Cehoslovacia să fie rezolvată pe baza dreptului de autodeterminare, ca și pentru celelalte minorități, care au făcut obiectul acordului dela Muenchen.

In urma numitului acord, d. Krofta, ministrul de externe cehoslovac, a propus guvernului din Budapesta alcătuirea unei comisiuni mixte de experți ungaro-cehoslovaci, în scopul de a elabora propunerile necesare pentru rezolvarea chestiunii.

In acelaș timp, guvernul maghiar a remis d-lui Krofta o notă prin care cere ca negocieri directe să fie începute urgent, în vederea unei cesiuni teritoriale a regiunii locuite de maghiarii din Cehoslovacia, insistând ca revendicările ungare să fie cât mai grabnic satisfăcute pe baza dreptului de autodeterminare.

Ideia unei soluții pacifice, realizată prin negocieri directe, corespunde prin urmare vederilor ambelor guverne.

Diplomația italiană susține revendicările maghiare, stăruind asupra urgenței unei soluții, cu vigoarea cu care a susținut totdeauna, în ultimii zece ani, punctul de vedere maghiar. O notă oficială a agenției „Informazione Diplomatica", ne desvăluie că problema Polonezilor și Ungurilor din Cehoslovacia nu figura pe ordinea de zi a conferinței dela Muenchen și că soluția adoptată, în această privință, la reuniunea celor patru Puteri, se datorește inițiativei d-lui Mussolini, care printr'o moțiune scrisă chiar de d-sa și acceptată de cancelarul Hitler, a atras atenția Franței și Angliei asupra primejdiei pe care ar fi prezentat-o amânarea soluției unor probleme, care se pun cu atâta urgență. Nota agenției italiene sfârșește prin a arăta că este în interesul atât al Ungariei, cât și al Cehoslovaciei de a da o deslegare cât mai grabnică acestei probleme.

Faptele de mai sus sunt în deobște cunoscute. Gruparea lor prezintă însă — și acesta e motivul care face utilă recapitularea lor — un interes deosebit. In primul rând, pentrucă după cum rezultă organic din acordul dela Muenchen, soarta minorității maghiare din Cehoslovacia trebue rezolvată, în mod necesar, prin mijloace pașnice, — în al doilea rând, pentru că acordul dela Muenchen prezintă un caracter de constrângere morală, destinat a grăbi deslegarea problemei.

De altfel, era greu să existe îndoială asupra caracterului pacific al revendicărilor maghiare: abia a trecut o lună de când, în urma conferinței Micii Înțelegeri dela Bled, Ungaria s'a îndatorat solemn să-și interzică recursul la forță pentru satisfacerea revendicărilor sale față de cele trei State ale Micii Înțelegeri.

Franța trimite un ambasador la Roma

Paris, 4 (Rador). — **D. Bonnet a notificat d-lui Prunas, însărcinatul cu afaceri al Italiei la Paris, hotărîrea guvernului francez de a trimite un ambasador la Roma.**

*

Paris, 4 (Rador). — **Agrementul pentru numirea noului ambasador al Franței la Roma va fi cerut până în 48 de ore.**

Printre numele care se pronunță în legătură cu acest post este și acela al d-lui Francois Poncet, care reprezintă cu autoritate Franța în Germania din 1931.

In acest caz, d. Noel, ambasador la Varșovia, ar urma să fie numit la Berlin, iar d. Gabriel Puaux, fost ministru la Viena și București, ar fi probabil înaintat ambasador la Varșovia.

„Pace perpetuă"

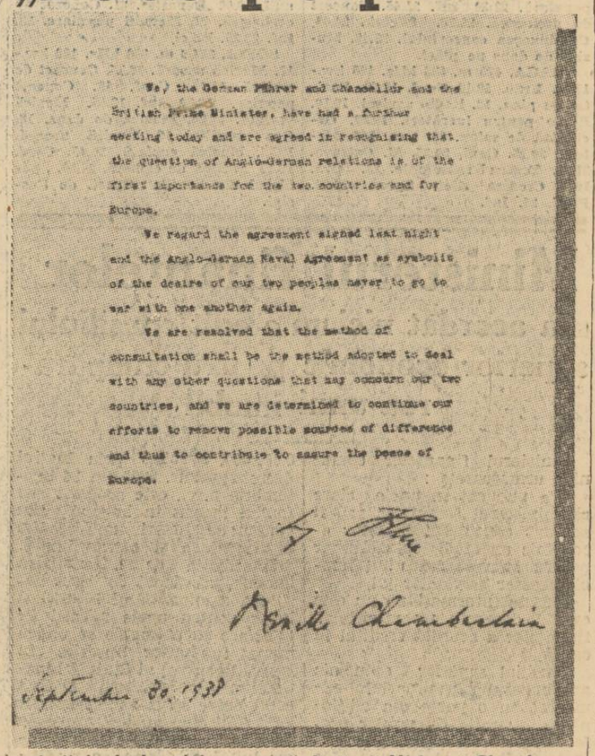

We, the German Führer and Chancellor and the British Prime Minister, have had a further meeting today and are agreed in recognising that the question of Anglo-German relations is of the first importance for the two countries and for Europe.

We regard the agreement signed last night and the Anglo-German Naval Agreement as symbolic of the desire of our two peoples never to go to war with one another again.

We are resolved that the method of consultation shall be the method adopted to deal with any other questions that may concern our two countries, and we are determined to continue our efforts to remove possible sources of difference and thus to contribute to assure the peace of Europe.

Neville Chamberlain

September 30, 1938.

Facsimilul declarației semnată de d-nii Hitler și Chamberlain la München, prin care Germania și Anglia se obligă să aplaneze toate conflictele dintre ele pe cale pașnică

Trupele germane ocupă regiunile sudete

Camioane cu trupe germane pătrund în regiunile sudete. Până la 10 Octombrie vor fi ocupate toate regiunile

Limba noastră

Pățania unui „științific"

„Am citit, îmi scrie, din Focșani, d-na Elena Margareta C. Jecu, am citit cu adâncă mulțumire sufletească articolul d-voastră: *Omul cu adevărat cult*, în care ați învederat adevărul că *„țăranul se ia mai degrabă după ceea ce vede, după fapte, nu după povețe și învățături"*. Fiindcă între cele două pilde date de d-voastră, cea de a doua privește pe defunctul meu soț: inginer C. Jecu, nu Jocu, vă rog să faceți o rectificare, spre mulțumirea lui sufletească postumă.

„Sunt cu totul adevărate cele scrise de d-voastră. Vulcana e o stație balneară foarte cercetată de suferinzi... Soțul meu, pe atunci inginer la Casa școalelor, văzând cât bine ar aduce sătenilor stupăritul, ne-am hotărât amândoi să-i îndrumăm: el cu creșterea albinelor, iar eu arătând femeilor cum se poate țese mai bine pe un războiu vertical, decât pe unul orizontal, care prinde o cameră întreagă. Le-am dovedit asta prin propriul meu războiu, la care lucram acolo. Și bunul Dumnezeu ne-a ajutat de am isbutit mai cu cuvântul, mai cu fapta, să hotărâm, azi pe unul, mâine pe altul, să apuce drumul tras de noi...

„Să recunoaștem că de o bucată de vreme toată munca la oraș cât și la sate e jertfită mai mult luxului. Acum câtva timp am stat un an la Buziaș. Lucram și acolo covoare în războiu vertical. Ce credeți? Din câte țărance am chemat să le învăț, n'a venit nicio româncă, ci numai câteva săsoaice... Ale noastre creșteau viermi de mătase și apoi îi vindeau la o fabrică de țesut. Pentru ele își cumpărau mătase de la prăvălii, cu mult mai scumpă de cât ceeace luau ca plată din vânzarea gândacilor crescuți de ele".

Doamna Jecu îmi spune că e de 77 de ani. Îi doresc multă sănătate. Viața ei trecută în vrednicie și cu dorul de a face bine, să fie pildă pentru cât mai mulți.

Un domn din Sibiu, a cărui semnătură n'am putut-o desluși nici cu lupa, îmi scrie că articolele mele despre felul cum vorbesc agronomii i-au adus aminte pățania unui inspector viticol, petrecută în comuna Apold, județul Sibiu.

Țăranii din satul acesta au vii frumoase. „Intr'o bună zi s'a răspândit ca fulgerul prin comună vestea că a venit un negustor de vin și țăranii să se adune la casa satului. Cum aproape toți aveau pivnițele pline cu vinuri, s'au grăbit a se aduna. Când colo, ce să vezi? Presupusul negustor a început să le vorbească oamenilor, cari așteptau bune afaceri, despre „chestiunea viticolă".

„Oamenii... au început să se uite unul la altul, fără să mai asculte teoria inspectorului. Apoi, deodată, unul din ei își ridică glasul puternic și zise inspectorului:

— Apoi bine, domnule, nouă acum de creșterea *vitelor* ne arde?!...

„Acestea odată spuse apăsat, a și pornit-o spre ușe și, după el, ceilalți țărani, ca oile. Inspectorul surprins, a început să se explice, dar era prea târziu.

„Țăranii nepricepând înalta limbă „științifică"... tărcată cu atâtea cuvinte străine, au crezut, auzind pe domnul inspector dându-i zor mereu cu „chestiunea *viticolă*", că vrea să le vorbească despre „creșterea *vitelor*", când ei erau necăjiți că nu-și pot vinde vinurile".

Această scrisoare din Sibiu îmi amintește, și mie, lecțiile din liceu. Învățam, după Chimia lui Poni, de vre-un corp că e „incolor, inodor și insipid"? *Incolor* ne dădeam noi, băeții, seama că înseamnă *fără culoare*. De *inodor* unii mai pricepeau, alții credeau că e *fără durere*. *Insipid* învățam pe din afară, fără să pricepem. Unul din noi, mai deștept, căuta să ne încredințeze că *insipid* nu poate fi decât... *nisipos*, spus „științific". In cele din urmă dicționarul ne-a lămurit. Dar e cu putință să înveți lecția, făcută în *românește*, după o carte *românească*, cu dicționarul *franțuzesc* în mână?

Norocul nostru era, când nu ne deslușeau cartea sau profesorul, că aveam dicționare și știam să căutăm în ele. Astăzi, în școala, care în loc să urce a coborât atâtea trepte, — de ce să nu privim adevărul în față? — astăzi elevii n'au nici dicționare, nici nu știu să le folosească. Vorbele pe care nu le înțeleg, din limba „tărcată cu cuvinte străine", le tălmăcesc și ei, cum au tălmăcit țăranii din Apold: „chestiunea *viticolă*" tot una cu „creșterea *vitelor*".

Cată să spunem adevărul, oricât de supărător ar fi. Numai așa vom putea păși pe drum sănătos. Că pe neadevăr nu se poate clădi nimic.

T. PISANI

—xx●●xx—

D. Mussolini va rechema 10 mii voluntari din Spania

Paris, 4 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

In cercurile politice se afirmă, fără să se poată totuși obține o confirmare oficială, că d. Mussolini ar avea de gând să rechemă din Spania un contingent de 10.000 de voluntari.